

Way Science

4th International Scientific
and Practical Internet Conference

«Russia-Ukraine War: Consequences for the World»

WayScience

4th International Scientific
and Practical Internet Conference

«Russia-Ukraine War: Consequences for the World»

Editorial board of International Electronic Scientific and Practical Journal «WayScience»
(ISSN 2664-4819 (Online))

The editorial board of the Journal is not responsible for the content of the papers and may not share the author's opinion.

Russia-Ukraine War: Consequences for the World: Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Internet Conference, February 1-2, 2024. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 167 p.

4th International Scientific and Practical Internet Conference "Russia-Ukraine War: Consequences for the World" devoted to impact of military actions on situation in the world.

Topics cover all sections of the International Electronic Scientific and Practical Journal "WayScience", namely:

- public administration sciences;
- philosophical sciences;
- economic sciences;
- historical sciences;
- legal sciences;
- agricultural sciences;
- geographic sciences;
- pedagogical sciences;
- psychological sciences;
- sociological sciences;
- political sciences;
- philological sciences;
- technical sciences;
- medical sciences;
- chemical sciences;
- biological sciences;
- physical and mathematical sciences;
- other professional sciences.

ЩОДО АКТУАЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ФІТОАДАПТОГЕНА

Радченко Оксана Анатоліївна

здобувач вищої освіти

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Трутаєв Сергій Ігорович

к.фарм.н., доцент

кафедра Технологій фармацевтичних препаратів

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Трутаєва Людмила Миколаївна

PhD, асистент

кафедра Фармакології та медичної рецептури

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

ofbl.serg@gmail.com

В сучасному розумінні стрес це реакція організму на вплив оточуючих факторів певної ситуації або події, яким людина піддається у продовж свого життя. Ця реакція виражається, як можливість тіла справлятися з ними. Такий вплив викликає зміни у роботі внутрішніх систем організму гормональної, дихальної, серцево-судинної та нервової систем, що може виражатися у збільшенні серцевого ритму, прискореному диханні, напруження та ін., в той же час ці відчуття, зазвичай, дають прилив енергії, що часто, у літературних джерелах, описується, як стан реакції організму на боротьбу або втечу [1]. Стрес, як і інші захворювання, поділяють на гострий та хронічний. Гострий стрес зазвичай проявляється, як неприємні відчуття протягом короткого періоду часу і може впливати позитивно на організм людини, що в подальшому допомагає долати аналогічні ситуації. Хронічний стрес працює навпаки і, якщо його вплив буде тривалим, це може мати шкідливі наслідки на здоров'я [2].

Різні дослідження останніх років з вивчення поширеності відчуття стресу і його наслідків показують його розповсюдженість у різних країнах на рівні більш 50 % респондентів. До таких країн відносять Грецію, Албанію, США, Туреччину та ін.

Кожна людина може піддаватися одному і тому стресовому фактору абсолютно по різному, так само і наслідки стресу можуть виражатися по різному. Тобто, те що напружує одну людину, може навіть не турбувати іншу, і навпаки. Стрес не обов'язково має негативний вплив, окрім того його можна навчитись контролювати за допомогою вправ, дій або ліків. Один із видів медичної допомоги може стати призначення медикаментозної терапії, наприклад, для підвищення опорних функцій організму стресовим ситуаціям і, за такої мети, можуть бути рекомендовані адаптогени [3].

Адаптогени – це, в першу чергу, фітопрепарати. Теорія, що покладена в основі адаптогенів, говорить, що вони допомагають організму адаптуватися до стресу. Вважається, що вони стимулюють реакції організму на стрес і допомагають його системам повернутися до збалансованого стану. Серед рослин-адаптогенів виділяють більш 60 видів, однак розповсюдження отримала незначна їх кількість, і одна з них це Родіола рожева, яка також зустрічається в українських Карпатах.

Родіола рожева в народній медицині використовувалася як засіб проти втоми, головного болю, істерії, полегшення висотної хвороби та як в'язучий засіб. Останнім часом екстракти родіоли набули розповсюдження у якості дієтичної добавки, як адаптогени для підвищення уваги та витривалості при втомі та для запобігання/зменшення спричинених стресом порушень і розладів, пов'язаних з нейроендокринною та імунною системами.

За даними оглядових статей з усіх видів родіоли *Rhodiola rosea L.* є переважаючим предметом фітохімічних досліджень, що становить більше 50 % усіх досліджень на тваринах і більш 90 % всіх досліджень на людях використовували види родіоли рожевої. За аналізом

сучасних наукових джерел за останнє десятиріччя було виявлено наступні позитивні висновки досліджень.

У відношенні антидепресивних станів для родіоли рожевої показано, що вона демонструє багатоцільовий вплив на різні рівні регуляції реакції клітин на стрес, впливаючи на різні компоненти нейроендокринних, нейромедіаторних рецепторів і молекулярних мереж, пов'язаних з можливим сприятливим впливом на настрій.

У порівнянні з антидепресантами групи селективних інгібіторів зворотного захоплення серотоніну вона створює менший антидепресивний ефект у порівнянні, однак і спричиняє значно менше побічних ефектів і краще переносився, що свідчать про більш сприятливе співвідношення ризику та користі для осіб із легкою та помірною депресією.

Було підтверджено, за оглядовим дослідженням, що *Rhodiola rosea L.* має захисну дію від запальних пошкоджень при багатьох захворюваннях, включаючи серцево-судинні захворювання, нейродегенеративні захворювання, діабет, сепсис і рак.

Старіння – це прогресуюче накопичення змін в організмі, що підвищує сприйнятливості до таких захворювань, як хвороба Альцгеймера, хвороба Паркінсона, цереброваскулярні захворювання, діабет і серцево-судинні захворювання. Розглядається у сучасних дослідженнях як протекційний засіб для хвороб пов'язаних із старінням і знаходить позитивні відгуки. Родіола здатна модулювати ангиогенез, пов'язаний з пухлиною *in vitro* та *in vivo* (моделі на тваринах).

Останні дослідження підкреслили нові нейрозахисні, протизапальні та протипухлинні ефекти екстрактів отриманих з сировини родіоли рожевої та її основних біологічно активних сполук, підвищуючи інтерес до подальшого вивчення механізмів впливу.

Зазначається, що родіола рожева демонструє нижчий профіль токсичності, демонструючи сильніші стимулюючі властивості порівняно з женьшенем. Крім того, добавки з компонентами родіоли проявляють кардіопротекторну дію.

Такі висновки підкреслюють потенціал родіоли та її основних біологічно активних сполук, як багатогранних рослинних компонентів із рядом сприятливих впливових факторів на різні системи організму.

Серед зареєстрованих лікарських засобів (ЛЗ) на фармацевтичному ринку України за даними «Державного реєстру лікарських засобів» [4] виявлено 3 найменування: Родіоли екстракт рідкий, Вітанго та Ляньхуа цінвень форте виробництва Україна, Німеччина, Китай відповідно. Родіоли екстракт рідкий та Вітанго у формі таблеток вкритих оболонкою на основі сухого екстракту застосовують для запобігання симптомам стресу та для їх полегшення [5].

Таким чином, встановлено 2 лікарські препарати з рекомендацією до застосування у якості адаптогенів. Також фармацевтичний ринок України містить добавки до раціону харчування з родіолою рожевою. Для організації виробництва препарату було запропоновано використовувати капсули Родіола рожева 500 мг № 20 основою яких є сухий екстракт родіоли рожевої. Даний препарат є новим для виробника і дасть змогу розширити його асортимент якісним вітчизняним препаратом рослинного походження у зручній формі для застосування у сучасних умовах сповнених стресовими факторами.

Список літератури:

1. Yaribeygi H, Panahi Y, Sahraei H, Johnston TP, Sahebkar A. The impact of stress on body function: A review. *EXCLI J.* 2017;16:1057-1072. doi: 10.17179/excli2017-480.
2. Liu M, Li N, Li WA, Khan H. Association between psychosocial stress and hypertension: a systematic review and meta-analysis. *Neurol Res.* 2017;39(6):573–580. doi: 10.1080/01616412.2017.1317904
3. Cohen S, Murphy MLM, Prather AA. Ten Surprising Facts About Stressful Life Events and Disease Risk. *Annu Rev Psychol.* 2019;70:577-597. doi: 10.1146/annurev-psych-010418-102857

4. Державний реєстр лікарських засобів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://drlz.com.ua>
5. Компендиум on-lain. Режим доступу: <https://compendium.com.ua>

Завацька Л.А., Ільків О.С., Завацька К.В. УКРАЇНСЬКІ ТЕНІСІСТКИ НА СПОРТИВНОМУ ФРОНТІ УКРАЇНИ	60
Злагода О.В. ДОСВІД УКРАЇНИ ЩОДО ПОШУКУ ОСІБ, ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН	64
Зубик П.Р., Клечак І.Р. ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ МАКРОМЦЕТІВ ВИДУ <i>TRAMETES VERSICOLOR</i> НА ПЕКТИНВМІСНИХ СЕРЕДОВИЩАХ	67
Іваненко В.Ф. ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ	69
Ільєнко Т.В. ОЦІНЮВАННЯ НАСЛІДКІВ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ НА АГРОРЕСУРСИ ЗОНИ СТЕПУ ЗА СУПУТНИКОВИМИ ДАНИМИ	72
Клячковська Р.В. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ТА ДЕЗАДАПТАЦІЯ ПІДЛІТКІВ	75
Крут К.О. МІГРАЦІЙНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	78
Кудрицька Н.В. ПРОБЛЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	81
Леднєй В.Л., Чернозубкін І.О. СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ СПРОМОЖНОСТЕЙ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ВЕДЕННЯ КІБЕРОПЕРАЦІЙ	83
Лущик А.М. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ТА ЇХ РОДИНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	85
Лянко Р.Д. АНАЛІЗ ТА ВИКОРИСТАННЯ BIG DATA У СУЧАСНИХ СЕРВІСАХ	87
Мельничук В.О., Мельничук В.С. СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ У ЖИТТІ СУЧАСНОГО ПІДЛІТКА	89
Надточій К. ХАРАКТЕРИСТИКА ГОРИЗОНТАЛЬНОЇ ПОБУДОВИ «ХАРТІЇ»	91
Онишкевич І.А. «ENFORCED DISAPPEARANCE»: ТЕРМІНОЛОГІЧНІ КОЛІЗІЇ В КК УКРАЇНИ	93
Павленко П.Ю. ХРИСТІЯНСТВО ПІСЛЯ БУЧІ: ТЕОЛОГІЧНА ПЕРСПЕКТИВА ПОВОЄННОГО ХРИСТІЯНСТВА В УКРАЇНІ	96
Панасюк Я.В., Стрельченко О.Г. МЕХАНІЗМ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ	99
Пирч М.М. ОСОБЛИВОСТІ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	102
Прончук О.В., Третяк В.А. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ІСТОРИЧНИХ РЕАЛІЙ АР КРИМ В ПЕРІОД СТВОРЕННЯ ТА СЬОГОДЕННЯ – ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ РОСІЇ	105
Радченко О.А., Трутаєв С.І., Трутаєва Л.М. ЩОДО АКТУАЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ФІТОАДАПТОГЕНА	108
Рильський О.Ф., Безуглий М.Д., Домбровський К.О., Лапченкова М.Ю. НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ОСУШЕННЯ КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА НА ВОДНІ ТА НАЗЕМНІ ЕКОСИСТЕМИ ВНАСЛІДОК РУЙНУВАННЯ ГРЕБЛІ КАХОВСЬКОЇ ГЕС	111
Романишина Т.О., Лахман А.Р. ЕПІЗООТИЧНІ АСПЕКТИ ЛЕПТОСПРОЗУ У ДОМАШНІХ ТВАРИН ТА ЇХ ПРОФІЛАКТИКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	114
Сидоренко О.Ю. СТРАТЕГІЯ ДЕФАМІЛЯРИЗАЦІЇ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ДИТЯЧІЙ ЛІТЕРАТУРІ НА МІЛІТАРНУ ТЕМАТИКУ	116
Слюсар Л.І. ВПЛИВ ПОВНОМАСШТАБНОЇ УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ НА ДЕМОГРАФІЧНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ І КРАЇНАХ ЄВРОПІ	120
Смілянець Т.Л. РОЛЬ СІМ'Ї ТА ШКОЛИ В ПРОФІЛАКТИЦІ ТЕЛЕФОННОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ У ПІДЛІТКІВ	123